

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. április 27-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Javaslát az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára

Az előterjesztést készítette:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta: -----

Törvényességi ellenőrzésre megkapta: -----

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. április 27-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Javaslat az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára

Iktatószám: LMKOH/2787/2/2017.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal a Miniszterelnökség Államtitkárnak 2016. december 28. napján kelt a TER-I/2152-1/2016. számú utasításában foglaltak alapján célvizsgálat keretében ellenőrizte, hogy a helyi önkormányzatok rendeletalkotása megfelel-e az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: Atv.) 96. §-ában foglaltaknak. A célvizsgálat kiterjedt arra is, hogy az önkormányzatok módosított, illetve újonnan alkotott rendeleteinek saját honlapon történő közzététele, valamint az NJT rendszerben való feltöltése megtörtént-e.

A törvényességi felügyeleti eljárás tapasztalatai miatt Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 133. § (2) bekezdésben biztosított jogkörében eljárva a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal törvényességi intézkedésként javaslattal élt Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hivatali helyiségen kívüli és a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályairól és díjairól szóló 24/2011. (XII.16.) önkormányzati rendeletével (továbbiakban: Ör.) kapcsolatban, melynek fő pontjai a következők:

- Az Ör. megalkotását követően a tárgybeli jogszabályi környezet megváltozott, az Ör. megalkotására felhatalmazást adó rendelkezéseket tartalmazó Tvr-t hatályon kívül helyezte a 2013. évi LXXVI. törvény 117. §-a, továbbá már nem hatályos a felhatalmazó részben hivatkozott Alkotmány sem. Erre tekintettel a Kormányhivatal indokoltnak látja egy új önkormányzati rendelet megalkotását, mellyel mint előterjesztő egyetértek.
- Az új rendelet megalkotásával párhuzamosan javaslatot tett a Kormányhivatal az Ör. egyes rendelkezéseinek a megváltozott jogi környezetre tekintettel történő felülvizsgálatára is, melyhez az előterjesztés mellékleteként csatolt levelükben segítségnyújtással is élnek. Ez a felülvizsgálat többek között ki kell, hogy terjedjen az ún. egyéb családi eseményekkel kapcsolatos szabályozás áttekintésére, valamint a rendeletben fogalom meghatározás rögzítésére az áttekinthetőbb jogalkalmazás érdekében. A Kormányhivatal ezen álláspontjával is egyetértek.

Az Mötv. 133. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A kormányhivatal javaslattal élhet az érintett működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a

társulási tanács köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat, illetve a társulási tanács köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

„A fővárosi és megyei kormányhivatalnak az érintett működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozó javaslatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulási tanács – amennyiben a megkeresés más határidőt nem tartalmaz – a soron következő ülésén köteles megtárgyalni, és arról döntést hozni.”

Tekintettel arra, hogy a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal BK/TH/02590-1/2017. iktatószámú „javaslat az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára” tárgykorú levele tartalmazza, hogy „Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a javaslatot tűzze napirendre és tárgyalja meg 2017. május 12-ig”, így szükségessé vált ezen napirend rendkívüli ülésen történő tárgyalása.

Fentiekre tekintettel az alábbi határozatot terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

.../2017.(.....) ÖH

Javaslat az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára

Határozat

- (1) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal BK/TH/02590-1/2017. iktatószámú „javaslat az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára” tárgykorú törvényességi intézkedés keretében tett javaslatát és a törvényességi javaslatban foglaltakkal egyetért.
- (2) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, hogy Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hivatali helyiségen kívüli és a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályairól és díjairól szóló 24/2011. (XII.16.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatát végezze el és ennek eredményeként az új rendelet-tervezetet/tervezeteket terjessze a Képviselő-testület elé 2017. június 30-ig.
- (3) Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a határozatban foglalt döntésről a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatalt az NJT rendszeren keresztül a jegyző közreműködésével tájékoztassa.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2017. április 27.

Lajosmizse, 2017. április 24.

Basky András sk.
polgármester



BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ikt. szám: BK/TH/02590-1/2017.
Ügyintéző: Dr. Biró Ágnes

Tárgy: javaslat az anyakönyvi események engedélyezésének szabályairól és díjairól alkotott önkormányzati rendelet felülvizsgálatára

**Lajosmizse Város Önkormányzat
Képviselő-testülete**

Basky András polgármester

Lajosmizse

**Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő-testület!**

A Miniszterelnökség Államtitkárságának 2016. december 28. napján kelt TER-1/2152-1/2016. számú utasítása 1. pontjában előírta annak vizsgálatát, hogy a helyi önkormányzatok rendeletalkotása az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: Atv.) 96. §-ában kapott felhatalmazásnak megfelel-e. A célvizsgálat kiterjedt arra is, hogy az önkormányzatok módosított, illetve újonnan alkotott rendeleteinek saját honlapon történő közzététele, valamint az NJT rendszeren való feltöltése megtörtént-e. A törvényességi vizsgálatot az utasítás és a hivatalunk által összeállított szempontrendszer alapján végeztük el az előzetesen bekért, egységes szerkezetbe foglalt tárgybeli rendeletek alapján.

A törvényességi felügyeleti eljárás tapasztalatai miatt Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 133. § (2) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva, törvényességi intézkedésként

j a v a s l a t t a l

élek Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hivatali helyiségen kívüli és a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályairól és díjairól szóló 24/2011. (XII.16.) **önkormányzati rendeletével** (a továbbiakban: **Ör.**) kapcsolatban az alább részletezettek szerint.

A Képviselő-testület az **Ör-t az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet** (a továbbiakban: Tvr.) 42/A. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazáson alapulva alkotta meg. Az Ör. módosítására az egyes anyakönyvi eseményekre vonatkozó **díjak fizetési módja** körében került sor, a Képviselő-testület 14/2012. (IV.27.) önkormányzati rendeletével.

Az Ör. megalkotását követően a tárgybeli jogszabályi környezet megváltozott. Az Ör. megalkotására felhatalmazást adó rendelkezéseket tartalmazó **Tvr.-t** az egyes törvényeknek az elektronikus anyakönyv kialakításával összefüggésben szükséges módosításáról szóló 2013. évi LXXVI. törvény 117. §-a **2014. július 1-jével hatályon kívül helyezte**. Ugyanezen időponttal **hatályba lépett az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény** (a továbbiakban: Atv.). Az **Atv. 96. §-a változatlan tárgyi körben** – bár a Tvr.-hez képest nem azonos szabályozási tartalommal – rendelkezik az önkormányzati rendeletalkotásra utaló felhatalmazásról.

Ügyintézés helye:

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály,
Törvényességi Felügyeleti Osztály
Cím: 6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3. Pf.: 226
☎ 76/513-706, ☎ 76/998-346,
✉ torvenyesség@bacs.gov.hu

A felhatalmazó rendelkezés egyértelmű megjelölése a nem eredeti jogalkotói jogkörben megalkotott önkormányzati rendelet bevezető részének kötelező tartalmi eleme.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa több határozatában kifejtette a bevezető rész fontosságával kapcsolatos álláspontját. A Köf.5023/2016/3. számú határozatában a következők szerint:

"[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa több döntésben, így a Köf.5031/2014/3. számú határozatában megállapította: A Kúria megítélése szerint a felhatalmazó rendelkezések önkormányzati rendelet bevezetőjében való pontos megjelölése az önkormányzati rendeletalkotás fontos garanciája, mert ahogyan a Kúria korábbi döntésében megállapította, ez alapján lehet eldönteni, hogy az önkormányzati rendelet igazodik-e a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez. A Köf.5.021/2013/4. számú határozat szerint a végrehajtási jelleggel megalkotott önkormányzati rendelet esetében a felhatalmazó jogszabály megjelölése érvényességi kellék, mert az önkormányzat csak annak közbejöttével válik normaalkotóvá. Önálló cél hiányában igazodik a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez. (Indokolás 9. pont)."

Az Ör. felhatalmazást adó jogszabályként – a már nem hatályos – Tvr.-t jelöli meg, továbbá az Alkotmányra történő utalást is tartalmaz. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt – 2012. január 1. napi hatállyal – Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte.

Figyelemmel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 8. § (2) bekezdésére – miszerint a rendelet bevezető részét nem lehet módosítani –, valamint az IRM rendelet 52. § (2) bekezdés a) pontjára – mely szerint a felhatalmazó jogszabály pontos megjelölése a jogszabály megalkotásához szükséges érvényességi kellék – **új önkormányzati rendelet megalkotására, az Ör. egyes rendelkezéseinek a megváltozott jogi környezetre tekintettel történő felülvizsgálatára teszek javaslatot.** A felülvizsgálattal kapcsolatban továbbá javaslom az alábbiak figyelembevételét:

1.) Az Ör. az ún. **egyéb családi eseményekkel** kapcsolatban is tartalmaz szabályozást. A Képviselő-testületnek az Atv. 96. § a) és b) pontjaiban foglalt jogalkotói jogköre a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének és ezen anyakönyvi eseményekhez kötődően a többlétszolgáltatás ellentételezéseként az önkormányzat részére, valamint az anyakönyvvezető részére fizetendő díj mértéke szabályainak megalkotására terjed ki, az ún. egyéb családi események szabályozására nem.

[Megjegyzendő, hogy Lajosmizse város anyakönyvvezetőjének illetékessége miatt a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére vonatkozó szabályok kialakítása szükségtelen, hiszen a Jat. 5. § (4) bekezdése értelmében a felhatalmazás jogosultja a jogszabályt akkor köteles megalkotni, ha a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik. Az Atv. 9. §-a és 31. § (1) bekezdése korlátozza a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére vonatkozó szándék bejelentésének helyére, az anyakönyvvezető illetékességére vonatkozó szabályokat.]

Az egyéb anyakönyvi családi események társadalmi megünneplésének szabályozására, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony rendezésére a Képviselő-testületnek eredeti (Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdéssel jelölt) jogalkotói jogkörben nyílik lehetősége. Amennyiben egy önkormányzati rendeletben eredeti és felhatalmazáson alapuló jogalkotói jogkörben is alkot rendelkezéseket a Képviselő-testület, úgy fontos a *bevezető részben* megjelölni, hogy mely rendelkezések tekintetében gyakorolja az eredeti és mely rendelkezések tekintetében a felhatalmazáson alapuló jogalkotói jogkört.

Ugyanakkor szükséges figyelembe venni azt a körülményt is, hogy az Atv. 1. § taxatív módon sorolja fel az anyakönyvi eljárásokat, melyekben a hatóság, ill. a közreműködő személy *anyakönyvvezetői minőségében* jár el és a közreműködő eljárása díj megfizetéséhez köthető vagy e törvény felhatalmazása alapján alkotott helyi rendelet vagy más törvényben szabályozottak alapján (lásd. Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 28.§ (1) és 29.§ (1) bekezdés rendelkezései). Az egyéb

Ügyintézés helye:

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály,
Törvényességi Felügyeleti Osztály
Cím: 6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3. Pf.: 226
☎ 76/513-706, ☎ 76/998-346,
✉ torvenyesseg@bacs.gov.hu

családi eseményen közreműködő személy az Atv. 1.§ taxatív felsorolására tekintettel nem anyakönyvvezetői minőségében, nem az állami közhatalom birtokában jár el. Így nem alkalmazható analógia ezen szolgáltatás(ok) és az Atv. 1. § szerinti anyakönyvi eljárások között. A díj megállapításának módjára nem terjed ki az Atv. 96.§ b) pontja, ezért a képviselő-testület eredeti jogalkotói jogkörében az önkormányzat által nyújtott szolgáltatás ellenértékével kapcsolatban alakíthat ki szabályozást.

2.) Az Ör. **nem tartalmaz fogalom-meghatározást a hivatali helyiségre és a hivatali munkaidőre** vonatkozóan. A Jat. – fentebb már hivatkozott – 2. § (1) bekezdése előírja, hogy *a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.*

Annak érdekében, hogy egyértelműen meghatározható legyen, melyek azok az anyakönyvi események, amelyek hivatali helyiségen, illetve hivatali munkaidőn kívül – ezáltal engedélyezési, díjfizetési kötelezettség alá – esnek, szükséges annak megjelölése is, hogy pontosan mely helyiséget érti az Ör. hivatali helyiségnek, illetve mi minősül hivatali munkaidőnek.

Az új rendeleti szabályozás kialakításakor ezért javasoljuk a hivatali helyiség és a hivatali munkaidő fogalmának meghatározását.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a javaslatot tűzze napirendre és tárgyalja meg 2017. május 12-ig.

A törvényességi javaslat esetében a jelzett határidőig a megyei kormányhivatal csupán a javaslat megtárgyalására hívja fel az érintettet, jelen esetben a Képviselő-testületet. (Törvényességi felhívás esetén a felhívásban tűzött határidőn belül nem elegendő a testület szándékának határozatban való kinyilvánítása, hanem a törvénysértés megszüntetésére alkalmas intézkedés határidőn belüli megtétele is szükséges.) A Képviselő-testület a javaslatról döntést hoz. A javaslat elutasítása esetén a határozat tartalmazza az elutasítás indokait is. Elutasítás esetén a testület indokai alapján a megyei kormányhivatal dönt az érvek elfogadásáról vagy egyéb intézkedés, szükség esetén törvényességi felhívás alkalmazásáról.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI.26.) Kormányrendelet 4. § alapján **kérem Tisztelt Polgármester Urat**, hogy a javaslat esetleges elutasításáról a **döntést követő 8 napon belül** szíveskedjék tájékoztatni. Tájékoztatom, hogy a javaslat megküldésére a Kormányrendelet 5. § (1) bekezdése alapján **kizárólag elektronikus úton az NJT rendszeren keresztül** kerül sor. Kérem, hogy a válaszlevelet - amennyiben a testület a javaslatot elutasította, az elutasítás indokait is tartalmazó testületi határozatot - is e rendszeren szíveskedjék megküldeni a jegyző közreműködésével.

Kecskemét, 2017. április 12.

Tisztelettel:

Kovács Ernő
kormány megbízott nevében és
megbízásából

Penczné dr. Zoltán Zsuzsanna
dr. Penczné dr. Zoltán Zsuzsanna
osztályvezető



Ügyintézés helye:

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály,
Törvényességi Felügyeleti Osztály
Cím: 6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3. Pf.: 226
☎ 76/513-706, ☎ 76/998-346,
✉ torvenyesseg@bacs.gov.hu